

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației tipografiei arhid., Sibiu, str. măcelarilor 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției „Telegrafului Român”, str. măcelarilor Nr. 45.
Epistole nefrancate se refuză. Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 14 fl., — de două ori 24 fl., — de trei ori 30 fl.
rândul cu litere garmond.

Vorbirea

președintelui partidului național român

George Pop de Băsești,

rostită cu ocaziunea deschiderii conferenței electorale, ținută eri, Marți, 5 Aprilie n. în Sibiu.

Onorată conferență electorală!

Cu inima plină de bucurie vă salut, d-lor și fraților, întruniți într'un număr atât de frumos la această conferență electorală a poporului român din Transilvania și Ungaria. Viguroasa putere de viață a neamului românesc se reoglindează viu în înfățișarea impunătoare a acestei conferențe, care ne servește de dovadă incontestabilă a conștiinței noastre naționale și a dorului nostru ferbinte după o deplină libertate națională.

Urmând invitații noastre frățești ați dat ființă acestei conferențe, asemănătoare în măreția ei celor ținute în 1881 și 1893, dovedind, că națiunea română și azi simte ca și atunci, nu numai importanța zilelor cari le trăim, ci și răspunderea grea a generației de acum pentru potrivita conducere a luptei ce purtăm întru fericirea urmașilor și mărirea neamului nostru.

Ne este tuturor neșters imprimată în memorie ultima conferență electorală, ținută cu 5 ani înainte, la 10 Ianuarie 1905, când s'a hotărât intrarea în activitate parlamentară. S'a dat prin aceea conferență o nouă îndrumare tacticei politice a partidului național român. Am cumpănit pe baza experiențelor din trecut toate urmările și toate peripecțiile unei activități parlamentare, și azi putem zice, că nu ne-am înșelat în prevederile noastre. Activitatea deputaților aleși a ridicat la vederea lumii întregi mai mult ca ori și când cauza poporului român. Ea a impus contrariilor nostri politici chestiunea popoarelor nemaghiare din țară de o problemă vitală, a cărei rezolvare nu se poate încunjura, iar conștiința și încrederea în forțele proprii ale neamului românesc le-a întărit în proporții nesperate. În schimb iusă s'au adevărat peste așteptare și prevederile noastre privitoare la persecuțiunile ce presupuneam — pe baza experiențelor din trecut — că vor urma unei lupte înverșunate politice. Am dus lupta cea mai teribilă față de contrarii nostri politici seculari, infiltrați și acum de șovinismul cel mai cras, care nu se sfiește de a folosi toate mijloacele cele mai detestabile: de corupție, abuz de putere, în multe cazuri chiar de atentare la viața pacinică a fraților nostri alegători.

Din lupta aceasta am avut cu toții parte, dar mie, presidentului partidului nostru național român, mi-au destinat puternicii zilei cea mai grea luptă, căci în 14 luni, m'au constrâns, pe mine și pe credincioșii mei frați alegători din cercul electoral Cehul-Silvaniei, a duce lupta electorală în patru rânduri.

În luptele acestea, patru la număr în 14 luni, — notez din nou, căci așa ceva nu s'a mai întâmplat în nici un cerc electoral din țară, — s'au întrebuit față de noi Românii toate fărădelegile, dela abuzul de putere, corupție și până la atacarea vieții noastre; s'au recrutat sute de bătăuși din comune ungurești, cari nici nu se țin de teritoriul cercului electoral. Acești bătăuși pe mine m'au lovit cu parul în cap, ba pe unul, alegător din comuna Năprade, sutele de bătăuși l'au și omorât.

În contra acestor fărădelegi am urmat la timpul său calea legii. Am înaintat protest la înalta curie pentru mandatul răpit, dar trăgându-se afacerea până la disolvarea camerei fără a se rezolva, ne-am ales din acel protest cu enorme cheltueli și cu dovada eclatantă, că nici judicatura curiei în afaceri electorale nu corespunde speranțelor legate de ea, de a ne apăra de fărădelegi și am ajuns la convingerea, că această instituție este avantajoasă numai pentru plutocrație, dar nici decum potrivită pentru apărarea drepturilor democratice.

Dar cu toate acestea, din mila Atotputernicului Dumnezeu suntem aici, atât eu, cât și bravii mei alegători din cercul electoral Cehul-Silvaniei, în serviciul sfintei noastre cauze naționale, mândri de luptele și suferințele noastre, și mulțumim proniei divine, că ne-a învrednicit de a ne putea face datoria națională, cu petruirea solidarității noastre, cu viața și sângele nostru românesc.

Știm cu toții, că frații noștri peste tot, cu foarte puține excepțiuni, între împrejurări fatal de grele și-au făcut datoria la alegerile trecute.

Rezultatul a fost, că s'a putut strecura, grăind cu cuvintele Sfintei Scripturi, ca prin urechile acului, 14 deputați de ai noștri, reprezentanți credincioși, unii chiar eroici ai poporului român în parlament. Acești devotați reprezentanți ai noștri și-au făcut datoria cu demnitate și cu adevărată virtute românească, în mijlocul huiduelilor șovinismului infernal, de care au avut parte în parlamentul din Budapesta, spre onoarea lor și înălțarea cauzei și prestigiului drepturilor noastre naționale.

Se cuvine dară, onorată conferență, ca la această ocaziune solemnă să le aducem recunoștința și mulțumirile noastre frățești.

Intonez din nou, că numai 14 deputați s'au putut alege, când după numărul nostru și statistica oficială — care cum se compune ne este tuturor cunoscut — fiind noi peste 3 milioane, după cvota de 30,000 locuitori, adoptată ca baza unui mandat în legile dela 1848, ar trebui să avem o sută (100) deputați. De această dreptă reprezentare a poporului românesc le este frică șovinistilor, dușmani ai votului universal secret și după comune.

După-ce însă situația politică și astăzi este dominată de problema

cardinală a reformei electorale, de oarece M. S. Suveranul încoronat al patriei noastre și marea majoritate a concetățenilor noștri, cu noi împreună, dorim votul *universal, secret și egal*, ca pe unicul mijloc menit de a vindeca relele și nedreptățile strigătoare la ceriu, de a aduce mulțămire și îndestulare pentru toți și toate: în fine totuși să va realiza, numai noi să luptăm și în viitor cu credință pentru obținerea acestui drept. În patria noastră, cu excepția feudalilor și a plutocrației, adică a unei minorități disparente, dar în virtutea privilegiilor și bogățiilor lor, încă puternice, toți locuitorii sunt aderenții votului obștesc. A recunoscut și M. Sa împăratul și regele nostru apostolic, că regenerarea imperiului, realizarea egalității de drept, din care va izvorî fericirea tuturor popoarelor de sub gloriosul său sceptru, numai prin introducerea dreptului de vot al tuturor supușilor săi credincioși să va putea realiza.

Știm cu toții, că guvernul coaliției timp de patru ani, în butul repetitelor sollicitări ale M. Sale și în contra stăruințelor opiniei publice, nu a împlinit obligamentul luat, și sub felii și felii de pretexte a zădărnicit realizarea condiției principale, pe lângă care i s'a dat puterea de a guverna țara aceasta, atât de nefericită.

Ministrul Andrassy nu s'a sfuit a propune M. Sale legea electorală cu blăstămatul vot plural, scos din arhiva feudalizmului celui mai cras. Iar guvernul coaliției în renitența sa a resistat, până când M. Sa a fost silit a-l demisiona și a-l lipsi de putere.

Guvernul de acum Khuen Hédervary tot cu aceasta îndatorire a primit puterea de stat, și iată din nou s'a ivit reprezentantul feudalizmului celui mai păcătos, în persoana contelui Tisza.

Acest spirit reacționar de nou s'a pus cruciș și curmeziș în calea realizării voinței M. Sale și a ferbintei dorințe a tuturor cetățenilor credincioși ai acestei patrii. Contele Tisza s'a impus de protector al guvernului actual, și nu numai că e contrarul cel mai declarat al votului obștesc, ci în reacționarismul său a pretins desființarea tuturor naționalităților nemaghiare, a majorității locuitorilor cari compun statul sfântului Ștefan. Dar mai vartos s'a năpustit asupra noastră a Românilor, ca cei mai numeroși după naționalitatea genuină maghiară. Dar toate eforturile acestea contrare dreptului divin și natural vor fi zadarnice, geniul scumpei noastre națiuni, care ne-a povățuit și susținut de când ne-a adus aici în patria noastră scumpă divul Traian, acel geniu ne va povățui, ne va susține și conserva și în viitor.

„Apa trece, pietrele rămân”, zice proverbul nostru, așa guvernele vin și guvernele să duc.

Să sperăm, că nu este departe timpul, când se va realiza voința pă-

rintească a prea bunului nostru monarh, din care va izvorî fericirea popoarelor sale.

Onorată conferență electorală!

Reînoiesc alocuția adresată conferenței ținute acum 5 ani în această cetate, devenită istorică, a luptelor noastre:

„Mare și sfânt este scopul nostru comun, mare și patriotică este lucrarea ce vom a săvârși în această conferență”. Și acum suntem aici, în areopagul, în forul competent, unde fiește care își poate spune părerea sa și poate să propună mijloacele, cari i se par mai alocate pentru ajungerea scopului.

„Dorința comună este, ca din toate discuțiunile ce vor urma, ce va fi mai bun și mai folositor, să învingă. Acest rezultat va aduce cu sine aceea ce cu toții dorim și ce va forma cetatea noastră nebiruită, solidaritatea poporului național român”. Și acum mai adaug, că scopul nostru se cuprinde în axioma bătrână: „Neminem laedere, suum cuique tribuere”. Și adică ce dorim noi? Dorim a trăi ca cetățeni liberi ai patriei comune, dar ca Români, în bună înțelegere cu toți compatrioții nostri liberi. Dorim a fi supuși credincioși ai M. Sale gloriosului împărat și regelui nostru apostolic, dorim a fi credincioși ai scumpei noastre patrii.

Onorată conferență electorală!

Nouă, celor cari am lucrat la înființarea partidului național român și am luat parte la compunerea programului său politic, ne servește spre cea mai mare bucurie și spre cea mai nobilă satisfacțiune, că poporul românesc azi mai mult poate ca ori și când, ține la aceste mari clenodii ale sale. Perspectiva ce o dă îndepărtarea timpului împrumutată strălucire mai intensă străduințelor acelor credincioși fii ai neamului românesc, cari au considerat de supremă necesitate solidarizarea întreg poporului nostru din Transilvania și Ungaria într'un singur partid și cu un singur program politic.

Dorința mea este, ca această strălucire să se facă în numele generației ce succede și ale celei ce va succede în viitor într'o bărbătească hotărâre de a menține cu sfințenie aceste mari comori sufletești și neînvinse forțe politice ale neamului românesc.

Să ținem strâns la programul nostru politic. Și în bine ca și în rău să ținem strânse rândurile partidului nostru național, înfruntând cu bărbăție și cu deplină solidaritate atacurile îndreptate în contra ființei noastre.

Cu această dorință și cu credința tare în împlinirea aspirațiilor juste ale noastre, declar conferența electorală de deschisă.

Conferența electorală.

— Raport special. —

Sibiu, 5 Aprilie n.

Pe o vreme frumoasă și plăcută s'a ținut astăzi în Sibiu conferența delegaților alegătorilor români din patrie, convocată pentru a lua hotărâri cu privire la atitudinea ce e de observat la apropiatele alegeri din partea alegătorilor români.

Deși a fost convocată ca conferență a delegaților cercurilor electorale din patrie, locuite de Români, la ea s'au prezentat și alți alegători români, în număr de mai multe mii, astfel, că sala mare dela „Gesellschaftshaus“ era îndesată de lume românească.

Lojele erau ocupate de o frumoasă cunună de dame române.

La masa presei sunt reprezentanți ai tuturor ziarelor române dela noi, apoi din România ai ziarelor „Adevărul“, „Minerva“ și „Universul“.

Autoritatea publică e reprezentată prin domnul primar al Sibiului Albert Dörr, care ocupă loc la masa presidială.

La orele 10 și 10 minute domnul George Pop de Băsești deschide conferența, prin vorbirea de deschidere pe care o publicăm în fruntea ziarului. Constatăm la locul acesta, că pasajele din vorbire, referitoare la activitatea deputaților naționaliști români din ciclul trecut, au fost primite cu sgomotoase aplauze, asemenea și pasajele referitoare la intențiunile și dorința Maiestății Sale, de a se da popoarelor acestei țări drept egal electoral, pe când accentuarea faptului, că contele Tisza a eșuat să se apropie numai deodată de actualul guvern și și-a început munca de sobol pentru a împiedea introducerea votului universal și la noi, a fost primită cu strigări asurzitoare de „abzug“, „jos cu el“, „sms cu el“, „piară“, etc. cari au durat vre-o cinci minute. Bine primite au fost și cuvintele de încheiere din vorbirea domnului Pop de Băsești, rostite în ton înduioșat, mai ales accentuarea, că voim să fim fi credincioși ai patriei, dar voim să rămânem Români!

După potolirea aplauselor se alege biroul, după cum urmează:

President: George Pop de Băsești, vice-president: Dr. Teodor Mihali și Nicolae Ivan.

Notari: Dr. Valeriu Branișco și Dr. Lucian Borcia.

Se face apoi constatarea delegaților prezenți. La apelul nominal răspund 266 de reprezentanți ai cercurilor electorale din 18 comitate.

Prezidentul declară deci conferența de constituită, pe bazele acestui rezultat.

Se scoală acum Dr. Vasile Lucaciu, pentru a citi raportul comitetului central al partidului, către adunarea generală. E primit cu aplauze nesfârșite. Raportul îl vom da în întregime. Constatăm, că a fost mai de multeori întrerupt de sgomotoasele aprobări ale publicului prezent.

În firul raportului se parentează următorii frunți ai neamului românesc din patria aceasta: Vichentie Babeș, Dr. Al. Moșonyi, Dr. Aurel Murășanu, Coriolan Brediceanu, Dr. Augustin Bunea și Gerasim Domide, morți dela ultima conferență națională încoace. Credem, că a fost numai o simplă scăpare din vedere, că între aceștia nu a fost amintit și episcopul

Nicolae Popea, primul prezident al partidului național român în formațiunea sa de astăzi, și că nu s'a făcut pomenire nici de Ioan Russu-Sirianul, care încă a fost factor destul de însemnat în luptele noastre politice-naționale.

La propunerea lui Dr. Aurel Vlad se alege în urmă o comisiune de 40 membri, cu încredințarea să studieze raportul prezentat din partea comitetului permanent și să prezenteze conferenței necesarele proiecte de concluz. Pe lângă acești 40 membri fac parte din comisiune toți deputații din ciclul trecut electoral, cum și membrii din comitetul permanent de mai nainte, iar la consultările comisiunii și la desbaterile ei pot să iasă și ceilalți delegați, membri ai conferenței, ca ascultători.

Prezidentul declară la orele 12 din zi consultările de întrerupte, și pune continuarea ședinței pe orele 4 după amiază, rugând comisiunea ca până atunci să termine cu lucrările ei.

După amiază ședința s'a continuat. Presidentul George Pop de Băsești o deschide la orele 4. Sala tot îndesată de lume, ca înainte de amiază. Cu toate acestea, ordinea e exemplară. Insufletea mai pronunțată și mai puternică decât înainte de amiază.

După redeschiderea ședinței presidentul dă cuvântul domnului Dr. G. Tripon, care comunică conferenței, că are să facă o propunere, înainte de a intra conferența în ordinea de zi. Vorbește apoi despre activitatea deputaților naționaliști români din ciclul trecut parlamentar, și spune, cum ei au fost sabia totdeauna scoasă, pentru apărarea drepturilor poporului român din patria aceasta, cum au ținut viața în sufletul poporului, dar și pentru a se adăpa și întări și ei din izvorul sentimentelor curate ale poporului. Nu se poate deci să nu ne aducem aminte, înainte de a se intra în ordinea de zi, de serviciile aduse cauzei naționale din partea acestor eroi, în fața cărora avem să ne plecăm capetele, să le aducem mulțumită și recunoștință pentru cele făcute, și să le împărțăm dorința, de a ține și pentru mai departe aprins focul cu care au pornit la luptă, să nu-l lase să se stângă, ci să poarte steagul mai departe, până-l vor duce la biruință.

Propune deci următoarele: Conferența aprobă activitatea deputaților naționaliști români dezvoltată în dietă și le exprimă mulțumită și recunoștință neîmămurită, rugându-i să ducă lupta mai departe pentru realizarea programului național, și mai ales pentru realizarea punctului de program, referitor la introducerea votului universal, egal și secret, cu votare pe comune, la alegerile dietale.

Aplauze sgomotoase acoper propunerea, iar după potolirea lor presidentul anunță, că propunerea e primită cu unanimitate.

Se dă acum cuvântul domnului Dr. Iuliu Maniu. E primit la tribună cu aplauze și aclamări, fără sfârșit. După un târziu, mai potolindu-se aclamările, își începe vorbirea, ca raportor al comisiunii de 40, aleasă înainte de amiază.

Explică rostul politicii naționaliste române, și spune cum înaintașii noștri cei mari au definit-o în aceste două cuvinte: libertate națională. La această politică tre-

bue să ținem cu sfîșenie, această libertate națională trebuie să ni-o dorim, pentru că numai în ea ne putem afla înaintarea noastră economică și culturală.

Trebuie să cerem deci neîntrerupt, să ni se împlinească dorința de a contribui și noi cu voința noastră la cercetarea și sanarea relelor de cari ne plângem și cari ar fi de vindecate. Pentru că noi nici nu ne putem închipui unde am putea ajunge, dacă și drepturile s'ar împărți cu noi, cum se împart datoriile!

Spune apoi oratorul, cum comisiunea aleasă din partea conferenței a chibzuit bine pe ce cale s'ar putea lucra mai cu succes, ca să ajungă, dacă nu astăzi, apoi mâine, poporul român din patria aceasta la aspirațiunile sale juste. Înaintașii nostri au stat totdeauna pe punctul corect de vedere, că drepturi se pot câștiga pe seama unui popor numai pe cale dreaptă. Pe cale dreaptă e pusă și acum lupta politică a partidului nostru național. Până înainte cu cinci ani înaintașii au aflat de bine să desvolte activitate pe toate terenurile, numai față de sfatul țării s'a acceptat din partea lor politica de pasivitate. Dar înainte cu cinci ani s'a abandonat și această pasivitate, acceptându-se activitatea și cu privire la luptele parlamentare, și decretându-se trimiterea de deputați naționaliști români la dietă.

Activitatea deputaților noștri în dietă e cunoscută. Crede, că se pot privi cu mândrie în față, aleșii și alegătorii.

După frumosul eseu, a cărui esență e ocazională pe scurt în cele spuse, oratorul propune conferenței spre primire următorul proiect de rezoluțiune:

1. Conferența declară, că susține și pe mai departe programul național dela 1881.

2. Conferența aprobă activitatea și obligă pe alegătorii români să voteze numai pentru candidații partidului național român, iar unde partidul nu pune candidat, pentru acel candidat străin, care se declară adevărat al votului universal, egal, direct și secret, cu votare pe comune.

3. Decretează solidaritatea națională.

4. Osândește pe cei rădăcoși, cari se fac uneltele contrariilor poporului român.

5. Decretează solidaritatea cu celelalte naționalități nemaghiare, cum și cu elementele cari doresc democratizarea țării.

6. Protestează în contra tendințelor, legilor și ordinațiunilor de maghiarizare și cere revocarea lor.

7. Protestează în contra ordinațiunilor, cari au de scop împiedecarea activității partidului politic național român.

8. Pentru conducerea alegerilor conferența alege un comitet, compus din 30 membri.

Prezidentul anunță, că propunerile comisiunii sunt primite cu unanimitate.

Tot Dr. Iuliu Maniu propune, ca în comitetul electoral central să fie aleși următorii:

George Pop de Băsești, Dr. Vasile Lucaciu, Dr. Teodor Mihali, Dr. George Popoviciu, Dr. Nicolae Onou, Nicolae Ivan, Dr. Liviu Lemény, Dr. St. C. Pop, Dr. Ioan Nedelcu, Dr. Valer Branișco, Dr. Nicolae Comșa, Dr. Aurel Lazar, Dr. V. Bontescu, Dr. V. Onișor, Dr. St. Petroviciu, Dr. Ioan Ciordaș, Dr. Ștefan Morariu, Dr. Valer Moldovan, Dr. Romul Boile, Octavian Goga, Dr. Nicolae Veerdea, Ioan Lengher, Dr. Iustin Marșieu,

Ghiță Pop, Dr. Nestor Oprean, Procopiu Givulescu, Dr. Aurel Viad, Dr. George Popa, Dr. Ales. Vaida Voevod și Dr. Iuliu Maniu.

Conferența îi aclamează în mod sgomotos, mai ales pe cei mai cunoscuți, iar presidentul enunță, că comitetul e ales în persoanele înșirate.

Se dă cuvântul domnului Dr. Nicolae Comșa, care spune, că virtutea neamului românesc a fost totdeauna aceea, că a fost recunoscător față de binefăcătorii și conducătorii sei. Aceasta datorită să ne-o împlinim și astăzi. Aduce elogiul și mulțămirea presidentului partidului, pentru ostenelele avute, și nu-i dorește alta, decât zile, ca să vadă împlinit visul strămoșilor și moșilor noștri. Dar mulțămitori trebuie să fim și poporului, pentru ajutorul dat frunțășilor. Roagă pe cei prezenți să ducă veste acasă, că iar au sosit zilele, în cari are să se cânte: „hai să dăm mână cu mână, cei cu inimă română“, și apoi „oie a îndrăgit străinii, mânca-i-ar inima câinii“.

Prezidentul adăno emoționat mulțămeste pentru ocaziunile ce i s'au făcut și spune, că a fost totdeauna liniștit în conștiința sa, în curs de jumătate de secol, cât a stat în serviciul cauzei naționale române. Constată apoi, că conferența și-a terminat lucrările. Ne-am înțeles pe deplin. Ar fi dorit, să vină străinii să vadă cum se știu sfatul Româniilor. Acum deci nu rămâne, decât să împlinim aceea ce am hotărât. Să mergem acasă și să căutăm, ca toți să-și dea voturile numai pentru oamenii poporului. Declară conferența de închisă.

Publicul întonează „Deșteaptă-te Române“. Repetează de mai multeori „Murim mai bine în luptă“, cu mâinile ridicate spre jurământ. Cei bătrâni lacrimă. Era un moment sfânt și înălțător, ca și care rareori se vede. La orele cinci și jumătate sala mare a început a se goli.

Din Zarand.

Moartea și înmormântarea tinerului preot Emanuel Popp.

— 20 Martie v.

Tinerul și de toți iubitul preot Emanuel Popp din comuna București, Vineri în 12 Martie, după o viață prea scurtă, abia de 34 ani și cu 5 ani de preoție, după un morbid îndelungat s'a mutat la cele vecinice, lăsându-și jalnică soție și pe bătrânul său tată în starea cea mai de compătimit.

Din lumea mare a publicului care a însoțit pe răposatul până la mormânt, puțin au fost cari n'au vărsat lacrimi, văzând despărțirea prea timpurie a tinerului preot de lumea aceasta, și starea mult încercatului tată, rămas fără fiu.

Actul înmormântării a fost condus de Domnul Vasile Damian, protopresbiter și deputat dietal, însoțit de preoții I. Jurca, I. Perian, I. Câmpian sen., I. Fugăță, I. Tisu, G. Glava, I. Câmpian iunior și S. Stanijan, cari în mod impunător au servit actul înmormântării.

Sierul până la mormânt a fost dus de 6 preoți din cei amintiți, cari ajungând lângă noua școală, ca și care nu mai are păreche întreg tractul, s'a cetit evanghelia și vedeai privirea tuturor îndreptată spre școală, știind toți că aceasta i-a făcut numele neperitor în comună, căci e opera lui.

Trei reviste unite.

Am vorbit la locul său de Sionul românesc pe care-l scotea la Viena Gr. Silași. Revin asupra lui pentru a aminti că, după dispariția lui la 1867, reappare la 1871 pentru a apune iarăși la 1872 când Silași trece la Cluj, unde ca profesor de limba și literatura română la universitate se dedică exclusiv studiului limbei și istoriei românești, părăsind studiul teologiei. — Sionul românesc era și la 1871 ca și la 1867.

Peste tot, s'ar putea zice că la revistele unite se găsește totdeauna aproape aceeași notă, începând dela cea mai veche până la cea mai nouă, care e *Păstorul sufletesc* din Șimleu: erudiție mai mult sau mai puțin adevărată și mai mult sau mai puțin greoaie, puțin interes pentru elementul național în biserică pe care-l coplesete cu totul doctrina catolică, limbă rea, totdeauna până mai acum câțiva ani și răceală față de interesele bisericilor „acatolice“.

Aceasta e nota și a revistei *Preotul romanu* ce a apărut la 1874 în Gherla sub conducerea lui N. Fekete-Negrutiu, — un om harnic și un om de inimă. Din aceasta rețin următoarele: „provincia mitropolitană de Alba-Iulia—Făgăraș este mai progresistă în privința cărților bisericesti, căci ea lăpădând de tot hieroglifile lui Ciril, a început a publica toate cărțile bisericesti cu litere latine și cu un text curățit de toate elementele străine frumuseții limbei române“ Mai amintesc și un studiu al lui Dr. Gr. Silași despre „Uniunea bisericască a Românilor cu Reformații în sec. XVI.—XVIII.“ (Va urma).

¹ 1880 nr. 11.

FOIȘOARĂ.

Ziaristica bisericească la Români

de Onisifor Ghibu.

(Urmare).

Intre împrejurările acestea tăcerea din partea celor chemați a apăra Biserica, chiar cu riscul de a jertfi pe unii dintre indivizii, al căror cap îl cerea mulțimea, era o crimă. Atunci la 28 Martie 1871 Vocea bisericii ridicându-se peste orice greutate apare din nou. Ea nu începe o luptă împotriva opiniei publice în fața căreia ar fi trebuit să cadă, ci vine în numele păcii, voind a proba prin fapte și prin însăși învățăturile divine ale Bisericii, rațiunea acesteia de a fi și de a lucra. În foaia sa Scriban n'a introdus deci lupta, pe care o purta pe altă cale și nu amintea nimic nici de Barbu Constantinescu, pe care pe altă cale l'a afurisit pentru cuvintele sale împotriva monahismului. Ce e drept se plânge că după apariția întâiului număr „nu s'a văzut de nicăiri nici cea mai mică mișcare, nu ni-a venit nimeni în ajutor material indispensabil pentru tipărirea și cheltuelile ziarului, ci am văzut mai târziu după publicarea primului număr și al programului ziarului nostru reapărând în limba românească două foi; una în București intitulată: *Biserica română*¹ și alta în Alai:² *Speranța*, care se distribuia cu profuziune

¹ Alui Muscelanu.

² Probabil e o greșală. În Blaj n'a apărut nici o *Speranță*. Dar la acest an apăsă — în anul a 3-lea! — *Speranța* din Arad. Aceasta rebus să fie cea vizată aici.

clerului din capitală și elevilor seminariști“¹. Dar pe lângă toată organizarea Vocea bisericii își face datoria. Publică cuvântări de ale lui Theoctist Scriban, care era un foarte bun orator, apoi de ale vărului său Neofit Scriban, precum și mai ales omiliile de ale sfântului Ioan Gură de Aur și Grigorie cuvântătorul de Dumnezeu, cari zac și astăzi răslățite în această revistă, precum și în altele, fără ca să le fi strâns cineva în volum, dupăcum ar merita. Alături de partea omiletică se dedeau și tractate de conținut dogmatic, moral, canonic și traduceri din scrisori bisericesti cu renume (ca Macarie din Rusia ș. a.) Tonul domol și inofensiv al revistei n'a fost însă destul de potrivit cu împrejurările de viață ale bisericii din acea vreme și de aceea, ca o urmare firească, a bătut de timpuriu ceasul apunerii ei, care a avut loc la 24 Septembrie 1872.

De altcum încetarea ei la acest dat își avea încă o explicație. Biserica română câștigase în acel an o lege conducătoare a sa, *legea organică*, cu care trebuia să se înceapă o nouă eră. Era aproape firesc deci ca până la punerea în aplicare a legii să se facă pregătirile și studiile necesare asupra ei, având a se începe apoi pe baza nouălor principii de drept lupta.

¹ De atâteaori și în atâtea locuri ale țării românești s'au făcut propagandă pentru adoptarea în afacerile bisericesti, a sistemului introdus în biserica română ortodoxă din Ardeal și Țara ungurească prin „Statutul organic“ dela 1868. Încă principele Cuza a început seria pe la 1862, pe când deci și în Ardeal abia pregătirile se puteau face în această privință.

Distribuirea „cu profuziune“ a *Speranței* din Arad se va fi făcut poate tot pentru a se face propagandă pentru sistemul din Ardeal.

Cântările funebre au fost cântate de preot, între cari sfârșă de cei amintiți au mai lăsat parte N. Popp, N. Perian, Har-dușiu și Mieluș, precum și N. Boticiu, preot gr. cat. și I. Guga.

Ca unul care nu mi puteam lua pri-virea dela iubitul răposat pe care l-am cu-noscut ca unul dintre cei mai activi preoți, dintre numărul cel mare al publicului n'am putut însemna decât pre domnii Dr. I. Papp, Dr. N. Oncu, Dr. C. Glava, advo-cați și S. Dan, S. Câmpian, candidați de avocați, asemenea mult st. doamnă Au-relia Damian, protopopeasă, preotesele Pe-rian și Fugăș, și toți cari au cunoscut pe răposatul ca fiind preot de model și în cauze naționale totdeauna la locul seu, au venit din depărtări pentru a-i da reposa-tului onoarea cea mai de pe urmă.

În biserică domnul protopresbiter V. Damian în frumosul cuvânt funebrel a arătat, că răposatul deși a păstorit comuna numai 5 ani și-a știut chemarea, și că prin edificarea școlii și a făcut numele nemu-ritoriu, căci au numai muncă și osteneală, ci a jertfit mult și din al său pentru ridi-carea frumosului palat al școlii. Scutită i-a fost viața, vecinică i va fi pomenirea. Multe lacrimi a stors vorbirea.

La marginea groapei preotul I. Jurca a ținut un cuvânt de despărțire, în numele direcțiunii „Matca”, însoțire pe acți, în a cărei direcțiune a fost și răposatul.

Dându-se mortul pământului, cu pia-tră s'a acoperit, iar noi însoțitorii, ne-am întors dela mormânt, ștergându-ne fețele de lacrimi. Nufiu.

NO UTAȚI.

Din cauza sfintei sărbători Bunaves-tire numărul proxim al ziarului nostru apare Luni la orele obicinuite.

Procese sistate. Eri a primit redactorul responsabil al ziarului nostru, domnul I. V. Păcățian, în-cunoștiințare dela judele de instruc-ție al tribunalului regesc din Cluj, că după ce procurorul și-a retras acuza, procedura judecătorească se sistează în procesele de presă intentate zia-rului nostru pentru articolele „In chestia catehizării” și „Conflictul și preoții noștri”, publicate în numărul 90 din anul trecut. Erau scrise amândouă, cum se știe, în contra ordonanței de catehizare a contelui Apponyi.

Cărți și ziare oprite. Gazeta ofi-cială publică oprirea cărții „Din istoria Românilor” de D. Onciu, apărută în edi-tura Alcașy, și „Istoria Românilor” pentru școli secundare, de N. Iorga, apărută în tipografia Valenii-de-Munte. Ziarul „Deutsches Volksblatt für Galizien” din Prze-misl a fost de asemenea oprit.

Confirmarea osândei. Curia regească a întărit judecata forarilor, care condam-nau pe preotul din Bănia (Banat) Du-mitru Brăgoieci la șase zile închisoare și 20 coroane amendă.

Distincție. Ca semn de recunoaștere a deosebitelor sale merite pentru limba și literatura română, M. S. Regele Carol I. a conferit dlui Dr. Ioan Urban Iarnik me-dalia „Bene Merenti” clasa I.

Caz de moarte. Domnul Dr. Ioan Suciu, avocat, fost deputat dietal, depu-tat la sinodul eparhial și la congresul na-țional, a îndurat o grea lovitură a sorții: i-a murit fetița Valeria Maria, Luni dimi-neasă, în etate de 9 luni. A fost înmormântată Marți la orele 5. Trimitem con-dolențe sincere întristatei familii.

Rămas bun. Dl. H. Kirchner, diri-gent al societății „Liedertafel” din capi-tala română și profesor de armonie la conservator, părăsește țara. Dl Kirchner a fost chemat la Silezia, la Ratibor, ca să ocupe acolo posturi analoage. Simpatieul maestru lasă și în București, ca și în Si-biu, frumoase amintiri la toți iubitorii de muzică aleasă.

Anulare. Se anunță, că sentența în procesul de înaltă trădare dela Agram a fost anulată și s'a ordonat o nouă an-chetă.

Bilete cu preț redus. Se scrie din Budapesta, că guvernul va acorda învătă-torilor bilete cu preț redus pe căile ferate ungare.

Adunarea gener. a Transilvaniei. Adunarea generală a băncii de asigurare mutuală „Transilvania”, ținută Duminecă în 3 c. în Sibiu, a reales pe dl Iuliu Bar-dosy inspector r. școlar i. r. membru ordinar în consiliul de direcțiune, iar pe dl Aron Lupeanu oficial superior militar de contabilitate de edile i. r. l-a ales membru nou în acest consiliu, — reelegând pe dl Iosif Lissai, șeful contabilității in-stitutului de credit și economii „Albina”, membru ordinar în consiliul de suprave-ghiare.

Regele Petru al Sârbiei a sosit Du-minecă la Constantinopol. Lagară a fost salutat de sultanul Mohamed și de digni-tarii porței.

Victima aviațiunii. Din San Se-bastian se vestește, că Leblanc, unul din-tre cei mai renumiți aviatori francezi, a încercat pe un timp nefavorabil să facă o ascensiune cu aeroplanul său. Mai mult timp a plutit d'asupra mării; dar deodată motorul s'a stricat, aeroplanul a căzut și s'a lovit de o stâncă. Aparatul s'a sfăr-mat și aviatorul a murit imediat.

Dramă îngrozitoare. Un lucrător din Chemnitz și-a omorât doi copii mai mici și pe o fetiță mai măritoasă, când stăpâna casei, unde locuia, lipsea de acasă. La întorcerea acesteia a omorât-o și pe dânsa. În urmă asasinul a încercat să se spânzure, dar a fost readus la viață.

Americani în Europa. Din Eu-ropa se duc în lumea nouă mai ales oam-enii săraci. Din America, dimpotrivă, călătorești în Europa încoasebi cei bo-gați. Cu sosirea primăverii sosesc și americanii. Șeful unei firme de naviga-țiune spune, că s'au dat în câteva zile 90 de mii de bilete în valoare de 5 mi-lioane de coroane, pentru americani cari vor vizita Europa. Turistii din America-lasă în Europa cel puțin 900 milioane de coroane.

Numărătoare corectă. Organu slo-văcesc „Slovenski Dennik” primește ști-rea, că senatul Statelor Unite din Ame-rica a primit o modificare, în felul cum se va face pe viitor numărătoarea popu-lației; și adică: fiecare om afliător în Ame-rica va figura pe listă conform limbii lui maternă. Emigrații noștri, prin urmare, nu vor mai fi înregistrați în rubricile de „Austrians” și „Hungarians”, ci după na-ționalitatea fiecăruia: slovaci, sârbi, cro-ați, italieni, români ș. a. m. d. Număra-toarea americană se începe în 15 April.

În tren. Rabinul Cohen din Man-chester făcea zilele acestea o călătorie în Italia. La o stațiune s'au urcat în com-partimentul său mai mulți călători și au început a povesti cu rabinul. Unul din-tr'înșii i-a oferit o țigară; el, rabinul, a primit-o și a început să fumeze. Abia a suflat câteva fumuri, și l-a cuprins un somn atât de adânc încât, sosind trenul la Modena, rabinul trebuit să fie trezit cu ajutor medical din amețea sa. Când și-a căutat cușorul și buzunarele, a ob-servat, că i'sau furat lucrurile și toți banii.

Al 156-lea! Casariatul „Reuniunii române de înmormântare din Sibiu” a plătit ajutorul statutar, după răposatul membru Maria Marcu. Acesta este al 156-lea caz de moarte în sânul Reuniunii rom. de înmormântare sibiene.

La fondul de 20 bani al „Reuniunii sodalilor români din Sibiu” pentru cum-părarea unei case cu hală de vânzare au mai dăruit: Gregoriu Sândeanu 20 bani, Octavian Tobias 30 bani, Ioan Lissai 20 bani, Petru Cioconea și ficia sa Minerva 40 bani, Const. Georgescu, Enea Hoc-man, funcț. la „Albina”, George Lazar, cul. tip., I. Socu, revizor r., Dum. Opreș și Aron Feier, cursori la „Albina”, Rom. Perian, funcț. cons., câte 20 bani și Vic. Tordășianu 10 bani.

Chinematograful în chirurgie. O r-vistă medicală face propunerea d'a se introduce chinematograful în studiul chi-rurgiei. Reproducându-se în cinematograf operațiunea unui mare chirurg, studenții ar asista și ar învăța dintr'ansa în ori ce timp și loc, fără osteneală și cheltuială multă.

Erupția Etniei. Vulcanul Etna și-a început erupția în 24 Martie; după trei zile a încetat, dar în 28 Martie a început din nou a vărsa lavă, fum și cenușă. Erupția de acum e cea mai mare dela 1892 încoace. Înălțimea vulcanului e de 2279 metri, astfel este cel mai înalt vulcan în Europa. Pe coastele lui sunt 65 de loca-lități, cu 300 de mii locuitori. Intre alte văi, are una cu numele Valea Boului, care pare a fi fost pe vremuri craterul Etniei. Până la 500 m. înălțime cresc maslini, portocali, smochini, curmali ș. a.; până la 1300 metri crește vița de vie, apoi ur-mează păduri de fagi, mesteacăn și ste-jari până la 2200 m. Partea de sus e pleșuvă și are în văile sale ghiță și ză-padă. În veacul trecut Etna a avut vreo 20 de erupțiuni mai însemnate. Cea mai grozavă erupție din veacurile de mai na-inte a fost cea dela 1669, când lava a ajuns până la orașul Catania și l-a nimi-uit în parte. Orașul acesta are astăzi 100 de mii de locuitori. Împrejurul Etniei duc o cale ferată.

Cărți și reviste.

Candela, nr. 3 din Martie 1910, are următorul cuprins: Epistola lui Iuda de Dr. V. Gheorghiu. Virtutea creștină de C. Morariu. Profetul Malachia de Dr. S. O. Isopescu. Text rusesc. Comunicări. Întrebări și cazuri pastorale. Cronică.

N. R. Literar, nr. 12 din 21 Martie 1910 cuprinde: Un volum de nuvele ale dlui Agârbiceanu. Cugetări. La pășune, fragment de I. Ciocărlan. Torquato Tasso (actul IV, scena V) de Goethe, trad. de Oreste. O scrisoare a lui Gr. Silași că-tă prof. D. F. Caiian, despre împrejură-rile din Ardeal la 1880. Oedip la Colona. (urmare). Cronică. — 15 bani numărul. Abonamentul pe an 7 lei.

„Transilvania”, organul Asociației, a apărut nr. I.—II. pe Ianuarie — Aprilie 1910 și cuprinde: Titu Maiorescu de O. G. Asperirăți sintactice de Dr. N. Dră-ganu. Un manuscris din sec. XVII-lea de Dr. V. Seni, profesor. Din ist. cultura a Românilor din Austro-Ungaria de E. Micu. Documente istorice. Comerțul din lumea întreagă de N. Petra-Petrescu. Muzeul Asociației de O. C. Tăslăuanu. Folclor de St. Boer. Dări de seamă, de Aurel Do-brescu. Însemnări. Partea oficială: Proce-se verbale etc. Ilustrațiune: Titu Maio-rescu.

Din colecțiunea de predici a pro-fesorilor Dr. T. Tarnavachi și Dr. E. Vo-iutski a apărut tomul II. Acest tom cu-prinde 62 predici (323 pag.) începând cu Duminecă II după Rusalii și sfârșind cu Duminecă XVI după Rusalii (pentru fie-care Duminecă câte 4—5 predici). Se avi-zează deci toți cei interesați, că tomul II se va trimite numai aceluia, cari vor fi achitat prețul lui anticipativ. Totodată s'aduce la cunoștință, că din tomul I nu-mai puține exemplare se mai află. Prețul opului întreg (3 tomuri) e de 18 cor., plus câte 30 fl. de fiecare tom pentru porto (pentru România Lei 21, plus câte 90 bani pentru porto de fiecare tom). Opul se poate procura numai la dl Dr. Dimitrie Cioloca, profesor de teologie în Caransebeș.

Din „Biblioteca pentru toți” a apărut Nr. 552 cuprinzând Fulga sau Ideal și Real, de Grigore H. Granda. Retipărind acest roman, care a avut mult succes pe vremuri, Biblioteca pentru toți reîmpros-pătează în mintea cetitorilor de azi fi-gura unui scriitor vechiu, care a fost ci-tit și care, cu toate imperfecțiunile sale, a avut și serioase calități literare. Fulga, este cea mai însemnată scriere a lui Gr. H. Granda și aceea care a pătruns mai adânc în păturile de cetitori. E o poveș-tire romantică din cele mai mișcătoare, capabilă de a înduioșa până la lacrimi pe cetitori, romanul unei iubiri ideale în-tre două ființe superioare, despărțite și

aruncate în nenorocire de răutatea ome-nească. Volumul e însoțit de o notiță biografică asupra lui Granda. Prețul 30 bani.

Economie.

Foloasele grapei de livezi.

Faptul, că roada livezilor e din ce în ce mai nemulțămitoare, ne îndeamnă să atragem luarea aminte a economilor noștri asupra foloaselor ce ni le dă întrebuința-rea grapei de livezi (de mușchi). S'a do-vedit, că prin grăpare pe lângă ce s'au îndoit produsele (roada) fânățelor, dar s'a îmbunătățit și calitatea ierbii. Grăparea e aproape de acelaș preț cu gunoarea. Dacă grăpăm și gunoim, roada e de 3—4 ori mai mare. Gunoarea fără grăpare nu plă-tește mult. Profesorul Anderegg în lu-crarea sa intitulată „Cultivarea rațională a livezilor din locuri muntoase”, arată, că o livadie împărțită în 4 părți deopotrivă de mari a dat rezultatul următor: 1. par-tea negrăpată și negunoită a dat 377 klgr. fân; 2. partea negrăpată, dar gunoită 833 klgr.; 3. partea grăpată, dar negunoită 770 klgr., iar 4. partea grăpată și gunoită 1563 klgr.

Prin grăpare se urmărește scopul de a îndepărta mușchii; de a scormoni (des-chide) pământul de așa, ca cei 3 factori dătători de viață pentru plante: aerul, umezeala și căldura să poată străbate ne-impiedecați. O grăpă de livezi bună e plug și în acelaș timp și grăpă, de oarece taie iarba bătuată, scoate din pământ rădăci-nile putrezite și prin aceasta înrăurește asupra înolțirii (rămurii) rădăcinilor să-nătoase; stărpește o mulțime de insecte stricăcioase; risipește mușnoaiele de fur-nici și de soboli, prin urmare iarba se poate tăia până la pământ. Despre acest folos s'au convins cei cari cosesc cu ma-șinile.

Cum astăzi neajunsurile sunt multe, nu putem recomanda din destul econo-milor noștri ca parte singuratică, parte în-tovărășindu-se să se provadă cu grape de livezi. Noi bucurăm mijlocim procurarea de astfel de grape bune și folositoare.

Sibiu, 27 Martie c. 1910.

Comitetul central al „Reuniunii ro-mâne de agricultură din comitatul Sibiu”.

Pant. Lucuța
prezid.

Vic. Tordășianu
secretar.

Poșta ultimă.

Candidații partidului național.

Comitetul central electoral, a-les din partea conferenței electorale de ieri, a ținut ședință astăzi îna-inte de amiază, pentru stabilirea li-stei candidaților partidului național român. După cum suntem informați la încheierea foaiei, ședința se va continua și după amiază, pentrucă în unele cercuri nu s'a putut ajunge încă la înțelegere, cu privire la per-soanele ce sunt de candidat.

Alegerile.

Se svonește, că alegerile pen-tru dietă nu se vor face, decât nu-mai pe la începutul lunii Iunie.

Pentru votul universal.

O conferență mare s'a ținut Duminecă în Budapesta, în favorul votului universal, egal și secret. Au participat peste cinci mii alegători ai capitalei, aparținători diferitelor partide. A fost o contra conferență, ca răspuns la conferența aristocra-ților, contrari votului universal, ți-nută înainte cu două săptămâni, tot în Budapesta. S'a votat cu mare însuflețire o rezoluțiune, de cuprin-sul, că să declară de cea mai ur-gentă reformă, realizarea dreptului de alegere universal, egal și secret, pen-trucă numai pe calea aceasta poate fi întărită constituția.

Grand-Hotel „Savoy”, Budapesta

VIII. Iosefsring 16.

în nemijlocita apropiere a Teatrului național, poziție centrală favorabilă cu 120 odăi și saloane. Încălzire centrală, lift, apeduct de apă rece și caldă în fiecare odaie. Lumină electrică, restaurant de rangul prim.

Odăi dela 3 cor. în sus.

(121) 4—10

Nr. 63/1910.

(133) 1-3

Concurs.

Pentru ocuparea postului de paroh în comuna bisericească de clasa III-a Valca-verde din protopresbiteratul Câmpenilor să publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în ziarul bisericesc.

Venitele sunt cele arătate în coala B. dela întregirea dotărei preoțești.

Doritorii a ocupa acest post să trimită rugărilor lor concursuale cu documentele recerute la subscrisul oficiu și să se prezente în comuna bisericească, spre cunoaștere și aventare.

Câmpeni, 18 Martie 1910.

Oficiul protopresbiterat gr. or. al Câmpenilor.

Romul Furdul
protop.

Nr. 81/1910.

(132) 1-3

Concurs.

În sensul rezoluțiunii Preaveneratului Consistor Arhidiecezan din 2 Martia a. c. Nr. 1549 Bis. prin aceasta se publică concurs, pentru ocuparea postului de capelan temporal cu drept de succesiune în parohia de clasa a III-a Zlasti cu filia Govasdia protopresbiteratul Hunedoarei, cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt: jumătate din toate venitele parohiale fasonate la coala B.

Petenții au ași așterne rugărilor instruite conform normelor în vigoare subsemnatului oficiu protopresbiterat în termenul legal, iar cu prealabila încunoștiințare a acestuia să se prezinte în vre-o Duminică ori sârbătoare la biserică pentru a cânta, respective a celebra și cuvânta.

Hunedoara, 15 Martie 1910.

Oficiul protopresbiterat gr. ort.

Avram P. Păcurariu
protopresb.

Nr. 88/910

(134) 1-3

Concurs.

Pentru ocuparea postului de învățătoriu la școala confesională gr. or. din Costești (tractul Orăștie) să scrie concurs cu termen de 30 zile.

Emolumentele împreunate la acest post sunt 600 cor. din darea de cult, restul conform legii XXVII din 1907 dela stat, ouartir și lemne.

Doritorii de a ocupa postul acesta au a subșterne suplicile de concurs oficiului Protopresbiterat din Orăștie în termenul mai sus indicat. Celsales este dator a conduce copii la biserică în duminică și sârbători și a cânta cu ei sf. liturgie, preferiți vor fi cei-ce vor putea forma cor.

Ludești, din ședința senatului școlar, ținută la 17/30 Ianuarie 1910.

Vasilie Botean
prez. și paroh.

Ioan Gavrilă
notariu.

Nr. 88/010

Vidi:

Vasile Domșa
protopresbiter.

Damele știu mai bine

de ce importanță e o
FAȚĂ FRUMOASĂ ȘI VIOAIE
ce putere și ce comoară,
ce favoruri are o femeie frumoasă.

E o mare problemă a fi frumos, nu e destul a fi plăcut și drăguț, ci lucrul principal e curățenia pielii.

Aceasta o știu damele și de aceea pun cea mai mare îngrijire în cultivarea pielii obrazului lor, în mărirea și susținerea frumuseții lor.

CREMA-MARGIT

a lui Földes

e singurul mijloc, care după o folosire de 5-6 ori îndepărtează toate spuziturile, bubite, petele de ficat, curăță fața, înviează și întinerește.

Crema-Margit a lui Földes, e un admirabil mijloc pentru frumusețea feței, cu totul nestrictă și efectul ei în menținerea frumuseții dovedește mai elatant, că Crema-Margit în Viena la „Expoziția pentru sănătate și cultivare modernă de față” a fost distinsă cu marea medalie de aur și cu diploma de onoare. Se află în toată lumea. Tigala I cor.

Trimite cu poșta prin fabricantul

CLEMENS DE FÖLDES, farmacist, A.R.A.D.

Se găsește: În Sibiu, în farmaciile: Guido Fabricius, Gustav Meltzer sf., Parfumeria Meltzer, I. C. Molnár, Carol Morscher, drog., Carol Müller, Ervin Rummel, Pissel și Schmidt. În Agnita: Vilhelm Fröhlich. În Sighișoara: A. W. Lingner. În Mediaș: Iosif Obert.

„Gloria“

cea mai perfectă pompă cu lanțuri.

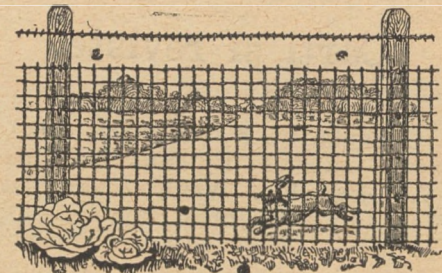
Se caută agenți de încredere.

Cereți catalog.
(96) 5-10

Garduri colosal de eține!

Invențiune senzațională.

Nenumărate scrisori de recunoștință dovedesc perfecțiunea nelutre- Impletituri-Hungaria. Se face năcută a patent. me suflată de zine.

Prețul per metru pătrat 30 bani și mai mult. A se comanda la singurul fabricant:

Alexandru Haidekker Fabrică de grății, impletituri și gard. de sârmă.
Budapest VIII. Üllői-ut 48/82.

Serviciu ețin, prompt și conștiențios.
Catalog ilustrat gratuit și franco.
[29] 8-10

Căștigul cel
mai mare ev.
600,000 M.

**Anunț
de noroc!**

Căștigurile
le garan-
tează statul.

Invitare la participarea

Șanselor de câștig

garantate de statul Hamburg marelui loterii de bani în care

9 mil. 841,476 Mărci
cu siguranță trebuie câștigate!

Căștigul cel mai mare într-un caz foarte norocos:

Mărci 600,000

anume:	Cășt. principale a
Mărci 560,000	Mărci 300,000
" 550,000	" 200,000
" 540,000	" 100,000
" 530,000	" 60,000
" 520,000	" 50,000
" 515,000	" 45,000
" 510,000	" 40,000
" 305,000	" 30,000
" 303,000	" 20,000
" 302,000	" 15,000
"	" 10,000

ș. a. m. d.

In total conține loteria, care constă din 7 clase, 100,000 losuri cu 48,405 căștiguri și 8 premii, așa că aproape

jumătate din toate losurile trebuie să câștige.

Căștigurile se urcă clasă cu clasă și anume cel mai mare câștig din cl. I. e event. M. 50,000, acela al cl. a 7-a event. M. 600,000.

Prețul oficiu al losurilor cl. I. sunt:

Los întreg	Jumăt. de los	Sfert de los
M. 6 (K 7)	M. 3 (K 3-50)	M. 1-50 (K 1-75)

Planul oficiu de tragere provăzută cu emblema statului, din care se văd depunerile pentru următoarele clase, precum și lista exactă a căștigurilor, le trimite la cerere înainte gratis și franco.

Fiecare participant primește după tragere lista oficiu de tragere.

Căștigurile se solvesc prompt pe garanția statului. Totodată rog comande cel mult până în

29 Aprilie.**Samuel Heckscher senr.**

Casă de bancă în Hamburg 36.

A se rupe aci.

Coupon de com. către Dl Samuel Heckscher senr
Casă de bancă, Hamburg 36.

Trimiteți-mi (un los întreg a M. 6— (K 7—)
" de jum. a M. 3— (K 3-50)
" un sfert de los a M. 1-50 (K 1-75)

Adresa:

Suma o primiți alăturat) Ce nu corespunde a
Prin mandat postal se șterge.
Ridicați-o prin ramburs)

(135) 1-16

Nr. 346-1910 Prot.

[125] 2-3

Concurs.

Pentru întregirea postului vacant de paroh în parohia de clasa a III-a Șoarșul-mare, în protopresbiteratul Agnitei, se scrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post de paroh sunt cele fasonate în coala B. pentru întregirea venitelor preoțești dela stat.

Doritorii de a ocupa acest post să-și însinteze cererile instruite conform normelor în vigoare la subsemnatul oficiu protopresbiterat în termenul sus indicat și cu prealabila învoire a acestuia să se prezente în vre-o Duminică sau sârbătoare în respectiva comună la biserică pentru a cânta și predica eventual a oficia.

Agnita, 7 Martie 1910.

Oficiul protopresbiterat gr. or. român al Agnitei înțeles cu comitetele parohiale concernente.

Ioachim Muntean
protopresbiter.

Nr. 338/1910 Prot.

[124] 2-3

Concurs.

Pentru întregirea postului vacant de paroh în parohia de cl. a III-a Rodbav în protopresbiteratul Agnitei, se scrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post de paroh sunt cele fasonate în coala B. pentru întregirea venitelor preoțești dela stat.

Doritori de a ocupa această parohie au să documenteze că au absolvat 8 clase medii, cursuri teologice și au depus examenul de cușificiune preoțească să-și înainteze cererile instruite conform normelor în vigoare la subsemnatul oficiu protopresbiterat în termenul susindicat și cu prealabila învoire a acestuia să se prezinte în vre-o Duminică ori sârbătoare în respectiva comună la biserică pentru a cânta și cuvânta eventual a oficia.

Agnita 7 Martie 1910.

Oficiul protopresbiterat gr. or. român al Agnitei înțeles cu comitetele parohiale concernente.

Ioachim Muntean
protopop.

Unde se pot procura

REVERENZI

croite cu chic și lucrate bine? Numai la

IOAN PETRAȘCU

măestru croitor, Sibiu, Str. Cisnădiei Nr. 30,

pentru că el le croește foarte bine și pe lângă că le lucră din material bun le face și cu un preț de tot moderat și la caz de urgență le poate face în timpul cel mai scurt posibil.

Să mergem dar la el, să sprijinim industria românească, căci numai astfel putem deveni tari și mari!

[94] 10-52

Telefon 172.

se adresează, cine dorește a-și procura varietăți autentice de:

Pomi roditori

arbori pentru alee, plante de ornament, conifere, plante de împrejmuire, fructe cu boabe, pueți, etc.

Vite altoite

(calitate superioară)

vite europeană și americană cu și fără rădăcini. (Catalog instructiv la cerere gratuit).

FISCHER u. Comp
Pomi Vilicultura

Premiat cu medalia cea mare la expoziția milenară din Budapesta în 1896.

Turnătorie de clopote și fabrică de scaune de fier pentru clopote

ANTONIU NOVOTNY

în Timișoara-Fabric

se recomandă spre pregătirea clopotelor nou, cum la turnarea de nou a clopotelor stricate, spre facerea de clopote întregi, armonioase pe lângă garanță de mai mulți ani, provăzute cu ajustări de fier bătut, construite spre a le întoarce cu ușurință în orice parte, îndată ce clopotele sunt bătute de o lature, fiind astfel mântuite de crepare. Cu deosebire sunt recomandate

(302) 32-52

Clopotele găurite

o invențiune proprie și premiată în mai multe rânduri. Aceste clopote, cari sunt provăzute în partea superioară — ca violina — cu găuri ca figura S, au ton mai intensiv, mai adânc, mai limpede, mai plăcut și cu vibrare mai voluminoasă de cât clopotele turnate după sistemul vechiu, astfel că un clopot patentat de 327 kg., este egal în ton cu unul de 461 kg turnat după sistemul vechiu. — Mai departe se recomandă pentru facerea de scaune de fier bătut, de sine stătătoare, pentru preadjustarea clopotelor vechi cu ajustare de fer bătut, ca și spre turnarea de toate de metal.

Prețcuranturi ilustrate gratis.

